

Carpospongia castanea F. Roemer, 1861

Afleiding van de naam

carpos (Lat.): vrucht

spongia: spons

castanea (Lat.): kastanje (Spr.: castánea)

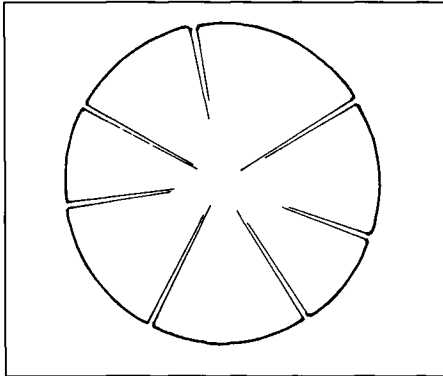

Fig. 58. De soorten van het genus *Carpospongia* hebben rechte, radiaire uitstroombanalen.

Vorm

Carpospongia castanea is een kogelronde spons zonder osculum en zonder duidelijke onder- en bovenzijde. Het oppervlak van de spons is bezet met relatief veel puisten of tumuli, die niet allemaal dezelfde grootte en vorm hebben. Soms staan de tumuli volledig van elkaar geïsoleerd, terwijl andere tumuli elkaar wel raken. Tussen de tumuli kunnen groeven aanwezig zijn.

Kanaalsysteem

De openingen van de radiaire instroomkanalen liggen verspreid over het hele oppervlak.

Het systeem van uitstroombanalen bestaat uit radiaire, vanuit het centrum van de spons lopende, min of meer rechte kanalen. De uitstroombanalen zijn eveneens over het gehele oppervlak van de spons verspreid en komen zowel tussen als op de tumuli voor.

Skelet

Het skelet bestaat uit stevig met elkaar verbonden stervormige sferoclonen. De afmetingen van de skeletelementen zijn in het centrum van de spons klein en nemen naar de buitenkant geleidelijk in grootte toe.

Vergelijkbare soorten

Carpospongia langei heeft veel minder tumuli, die evenwel veel groter zijn dan die van *C. castanea*.

Carpospongia castanea is in principe goed te herkennen aan de puisten op het oppervlak. Soms zijn echter de tumuli volledig afgesleten, waardoor de spons niet meer van *Carpospongia globosa* te onderscheiden is. *Carpospongia castanea* is van *Carpospongia conwentzi* te onderscheiden

doordat de buitenzijde van *C. conwentzi* niet bolvormig, maar polygonaal is, d.w.z. uit een aantal hoekige, enigszins komvormige vlakken bestaat. Bovendien heeft *C. conwentzi* grotere uitstroombanalen, tot 1 mm in doorsnede.

Zusammenfassung

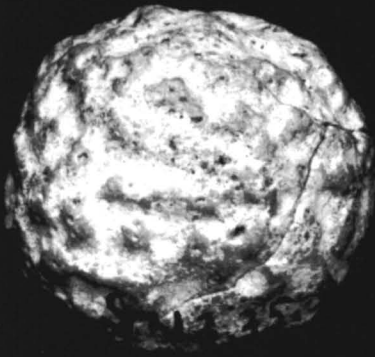
Carpospongia castanea ist ein kugeliger Schwamm ohne Osculum. Die Oberfläche ist überall mit ziemlich grossen Höckern (Tumuli) von unterschiedlicher Grösse besetzt. Zwischen vereinzelt Höckern können sich kleine Gruben entwickeln. Das System von Ein- und Ausströmungskanälen ist radiär. Ausströmungsöffnungen kommen sowohl auf als auch zwischen den Höckern vor.

Carpospongia langei ist nahe mit *C. castanea* verwandt, unterscheidet sich aber von dieser Art durch die viel geringere Anzahl der viel grösseren Höcker, auf deren Gipfeln grosse, runde oder schlitzförmige Ausströmungsöffnungen vorkommen.

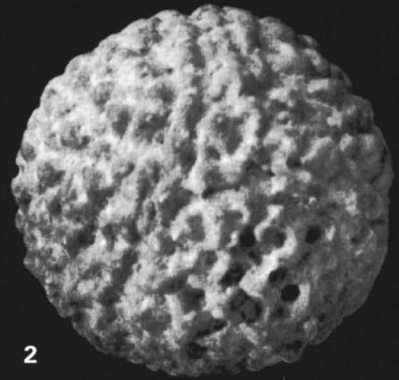
Carpospongia conwentzi unterscheidet sich von *C. castanea* durch ihre polygonale Form und durch das blumenartige Muster auf den meisten Flächen.

Plaat 27. *Carpospongia castanea*

- 1: Sibculo. Coll. Rhebergen; nr. S 113.35; x 2.
- 2: Wilsum. Coll. Jonkman; x 2.
- 3: Wilsum. Coll. Anninga; nr. B 173; x 1,5.
- 4: Westerhaar. Coll. Anderson, Museum Natura Docet; nr. ND 278; x 2.
- 5: Wilsum. Coll. Oostlander; nr. 97; x 1,5.
- 6: Gotland. Coll. Rauff. Afgebeeld in Rauff⁸⁶: Tafel X, Fig. 14. x 2.
- 7: Kloosterhaar. Coll. Eggink; x 2.

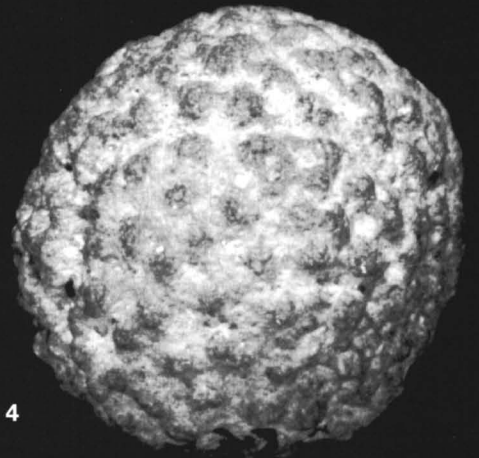
1

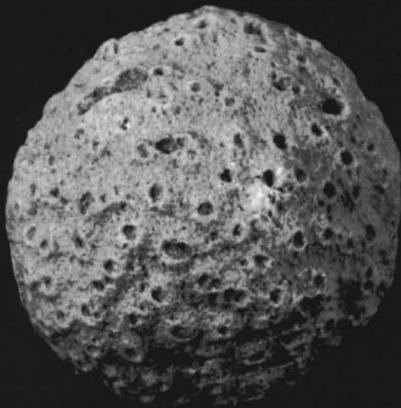
2

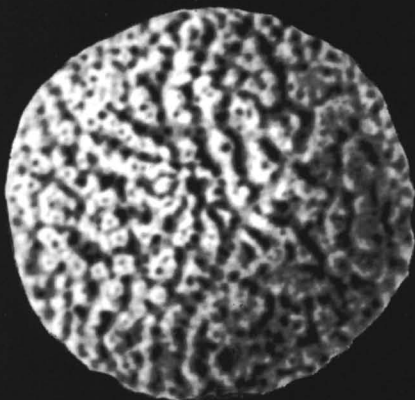
3

4

5

6

7